

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi alkoholilakia. Ehdotuksen mukaan anniskelupaikan vastaavan hoitajan ja hänen sijaistensa nykyisestä hyväksymismenettelystä luovutaan. Anniskelupaikalta vaadittava tanssilupa ja eräiltä esityksiltä vaadittavat luvat ehdotetaan poistettavaksi. Lisäksi ehdotetaan tarkistettavaksi säännöksiä, jotka koskevat laiminlyönti-

ja rikkomustapauksista aiheutuvia seuraamuksia. Muutokset on yhteensovitettu vuoden 1992 alusta voimaan tulevan majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen periaatteiden kanssa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1992 alusta.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset sekä asian valmistelu

1.1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Alkoholilain (459/68) 44 §:n mukaan jokaisessa anniskelupaikassa tulee olla vastaava hoitaja ja hänellä tarpeellinen määrä sijaisia. Anniskeluoikeuden haltijan hakemuksesta lääninhallitus pääsääntöisesti alkoholiyhtiötä kuultuaan hyväksyy vastaavan hoitajan ja sijaisen. Vuoden 1992 alusta voimaan tulevan majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen (727/91) 6 §:ssä ei enää vaadita lääninhallituksen hyväksymismenettelyä, vaan elinkeinonharjoittaja nimeää vastaavan hoitajan. Myös alkoholilain tarkoittaman anniskelupaikan vastaavan hoitajan ja hänen sijaistensa osalta on tarkoituksenmukaista luopua rasakaaksi koetusta hyväksymismenettelystä pakollisine kuulemisineen. Tämän vuoksi ehdotetaan alkoholilain 44 §:ää muutettavaksi niin, että anniskeluoikeuden haltija määrää vastaavan hoitajan ja hänen sijaisensa.

Alkoholilain 49 §:n 3 momentin mukaan

anniskellusta alkoholijuomasta on asiakkaalle pyytämättä annettava lasku tai muu tosite sen mukaan kuin siitä on erikseen säädetty, jollei alkoholiyhtiö ole myöntänyt tästä vapautusta. Majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun asetuksen (502/69) 37 §:n 3 momentin mukaan majoitus- ja ravitsemisliikkeessä on annettava lasku tai kuitti asiakkaan sitä pyytäessä. Alkoholijuomia anniskelevissa liikkeissä on kuitenkin noudatettava alkoholiyhtiön määräyksiä. Vuoden 1992 alusta voimaan tulevassa uudessa asetuksessa ei enää ole säännöksiä alkoholijuomia koskevan laskun antamisesta, minkä vuoksi alkoholilain 49 §:n 3 momentissa oleva viittaus laskun antamisesta sen mukaan kuin siitä on erikseen säädetty ehdotetaan tarpeettomana poistettavaksi.

Alkoholilain (252/87) 53 §:n mukaan, joka tuli voimaan 1 päivänä huhtikuuta 1987, luvan tanssimiseen sekä sirkus-, varietee-, tanssi- ja muiden sen kaltaisten esitysten järjestämiseen anniskelupaikan yhteydessä myöntää luvan harkinnan perusteella anniskelupaikan sijaintipaikan poliisi. Ravintolatanssimista sekä sirkus-, varietee-, tanssi- ja muiden sen kaltaisten esitysten seuraamista ei voida pitää huvitilai-

suutena eikä muunakaan erityisjärjestelyinä, vaan sen voidaan katsoa olevan osa ravintolan normaalista toiminnasta. Ravintolaan men-
nään tavallisesti aterioimaan ja seurustelemaan, minkä ohessa tanssiravintolassa on mahdolli-
suus tanssia ja ohjelmaravintolassa voi seurata erilaisia esityksiä. Tämän vuoksi ja koska
näiden ravintoloiden alkoholin kulutus ei useinkaan ole huomattavan suurta, ehdotetaan
alkoholilain 53 § kumottavaksi.

Alkoholilain 55 §:n 2 momentissa viitataan lääninhallituksen oikeuteen antaa majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetun säännösten perusteella anniskeluliikkeen harjoittajalle, toimitusjohtajalle, vastaavalle hoitajalle ja tämän sijaiselle varoitus tai ryhtyä muuhun anniskelupaikkaa koskevaan toimenpiteeseen. Vuoden 1992 alusta voimaan tulevassa asetuksessa hallinnollinen seuraamus voi koskea liikkeenharjoittajaa ja itse liikettä. Kunnallinen alkoholitarkastus siirtyi 1 päivästä lokakuuta 1991 lääninhallituksille. Tämän vuoksi ehdotetaan alkoholilain 55 §:n 2 momenttia muutettavaksi niin, että lääninhallituksille valvontaviranomaisina annetaan mahdollisuus antaa varoituksia laiminlyönti- ja rikkomustapauksissa sekä niin, että viittaus majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annettuun asetukseen saatetaan ajan tasalle.

1.2. Asian valmistelu

Esityksen valmistelussa on otettu huomioon

vuoden 1992 alusta voimaan tuleva majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annettu asetus. Esityksestä on pyydetty lausunnot kauppa- ja teollisuusministeriöltä, lääninhallituksilta, Oy Alko Ab:ltä, Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitto HRHL ry:ltä, Hotelli- ja ravintolaneuvosto ry:ltä sekä Hotelli- ja Ravitsemisalan Yrittäjäliitto ry HRY:ltä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Lupamenettelyn purkaminen anniskelupaikkojen tanssilupien ja muilta esityksiltä vaadittavien lupien osalta vähentää vähäisessä määrin valtion leimaverotuloja. Vastaavasti syntyy säästöjä. Ne aiheutuvat siitä, etteivät viranomaiset enää käsittele näitä asioita. Kokonaistalouden kannalta taloudelliset vaikutukset jäävät erittäin vähäisiksi.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun alkoholilain (459/68) 53 §, sellaisena kuin se on 6 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa (252/87) ja *muutetaan* 44 §, 49 §:n 3 momentti ja 55 §:n 2 momentti seuraavasti:

44 §

Jokaisessa anniskelupaikassa tulee olla vastaava hoitaja ja hänellä tarpeellinen määrä sijaisia. Anniskelu-oikeuden haltija määrää vastaavan hoitajan ja tämän sijaisen.

49 §

Anniskellusta alkoholijuomasta on asiak-

kaalle pyytämättä annettava lasku tai muu tosite, jollei alkoholiyhtiö ole myöntänyt tästä vapautusta.

55 §

Lääninhallitus voi antaa anniskeluliikkeen harjoittajalle, toimitusjohtajalle, vastaavalle

hoitajalle ja tämän sijaiselle varoituksen, jos anniskelupaikassa on rikottu tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siellä on ilmennyt muita väärinkäytöksiä. Lisäksi lääninhallituksen ja poliisi-
piirin päällikön oikeudesta ryhtyä anniskelu-
liikkeen harjoittajaa tai anniskelupaikkaa kos-

kevaan toimenpiteeseen, on voimassa, mitä majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetussa asetuksessa (727/91) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1992.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Toimi Kankaanniemi

Laki

Liite

alkoholilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä heinäkuuta 1968 annetun alkoholilain (459/68) 53 §, sellaisena kuin se on 6 päivänä maaliskuuta 1987 annetussa laissa (252/87) ja *muutetaan* 44 §, 49 §:n 3 momentti ja 55 §:n 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

44 §

Jokaisessa anniskelupaikassa tulee olla vastaava hoitaja ja hänellä tarpeellinen määrä sijaisia. Vastaavan hoitajan ja sijaisen hyväksyy lääninhallitus anniskelu-oikeuden haltijan hakemuksesta alkoholiyhtiötä kuultuaan, kuitenkin niin, että 43 §:n 2 momentissa tarkoitetun tilapäisen anniskelupaikan vastaavan hoitajan ja sijaisen hyväksyy alkoholiyhtiö.

Ehdotus

44 §

Jokaisessa anniskelupaikassa tulee olla vastaava hoitaja ja hänellä tarpeellinen määrä sijaisia. *Anniskelu-oikeuden haltija määrää vastaavan hoitajan ja tämän sijaisen.*

49 §

Anniskellusta alkoholijuomasta on asiakkaalle pyytämättä annettava lasku tai muu tosite *sen mukaan kuin siitä on erikseen säädetty*, jollei alkoholiyhtiö ole myöntänyt tästä vapautusta.

Anniskellusta alkoholijuomasta on asiakkaalle pyytämättä annettava lasku tai muu tosite, jollei alkoholiyhtiö ole myöntänyt tästä vapautusta.

53 §

Tanssia sekä sirkus-, varietee-, tanssi- ja muita sen kaltaisia esityksiä saadaan anniskelupaikan yhteydessä järjestää ainoastaan erityisen luvan nojalla, jos luvan myöntäminen on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen tarkoituksenmukaista. Luvan myöntää anniskelupaikan sijaintipaikan poliisi.

(53 § kumotaan)

55 §

Lääninhallituksen oikeudesta antaa anniskeluliikkeen harjoittajalle, toimitusjohtajalle, vastaavalle hoitajalle ja tämän sijaiselle varoitus tai ryhtyä muuhun anniskelupaikkaa koskevaan toimenpiteeseen, on voimassa, mitä majoitus- ja ravitsemisliikkeistä on säädetty.

Lääninhallitus voi antaa anniskeluliikkeen harjoittajalle, toimitusjohtajalle, vastaavalle hoitajalle ja tämän sijaiselle varoituksen, jos anniskelupaikassa on rikottu tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä taikka jos siellä on ilmennyt muita väärinkäytöksiä. Lisäksi lääninhallituksen ja poliisipiirin päällikön oikeudesta ryhtyä anniskeluliikkeen harjoittajaa tai anniskelupaikkaa koskevaan toimenpiteeseen, on voimassa, mitä majoitus- ja ravitsemisliikkeistä annetussa asetuksessa (727/91) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1992.